

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/75/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1021200943
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1021200943.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a Mgr. Niny Dubovskej, v právnej veci žalobkyne: U.. M. T., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. W. X, Q., zast.: JUDr. Štefan Nebeský, PhD., nar. 11.01.1975, trvale bytom Kúpeľná 7, Bratislava, proti žalovanej: I.. N. R., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. T. X Q.F., zast. LEGART s.r.o., so sídlom Hrachová 16B, 821 05 Bratislava, IČO: 47 252 332, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 07.05.2021, č.k. 19C/23/2021-102, jednomyselne takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa mení tak, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanej zložiť do úschovy Okresného súdu Bratislava III sumu 8 000 eur do 3 dní od doručenia uznesenia.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1,2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a vecne tým, že, možno konštatovať, že z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že nie je vylúčená existencia nároku žalobkyne. Z listinných dôkazov, a to z výpisu z účtu poručiteľa vedeného v Tatra banka, a.s. mal za preukázané, že po smrti poručiteľa došlo k výberom hotovosti dňa 07.01.2021 v sume 2 000 eur, dňa 11.01.2021 v sume 2 000 eur, dňa 14.01.2021 v sume 2 000 eur a dňa 18.01.2021 v sume 2 000 eur, teda v celkovej výške 8 000 eur. Z uvedeného vyvodil, že je potrebné uložiť žalovanej zložiť sumu do úschovy súdu. Majúc za to, že neprivodil stav znemožňujúci, resp. resp. neúmerne sťažujúci nadobudnúť dedičstvo po poručiteľovi v zákonom rozsahu a teda existuje dôvodná obava bezprostredne hroziacej ujmy na právach a právom chránených záujmoch žalobkyne.

3. Nakoľko žalobkyňa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súčasne so žalobou vo veci samej, súd prvej inštancie uviedol, že o nároku na náhradu trov konania spojených s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 1 C.s.p. a § 354 C.s.p. v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) C.s.p.. Nepoprela, že po smrti poručiteľa vybrala finančné prostriedky, avšak dôvodom bola nutnosť úhrady nákladov spojených s pohrebom poručiteľa. Objednávateľom i platcom za tejto služby bola ona, uhradila sumu 1779,92 eur. Ďalej objednala pomník vo výške 1780 eur a uzavrela s MARIANUM -Pohrebnictvo mesta Bratislava, p.o. zmluvu o nájme hrobového miesta. Nedôvodne ju tak žalobkyňa vykresľuje ako nemorálnu osobu. K účtu poručiteľa má plné dispozičné právo, ktoré jej udelil 07.12.2019. Peňažné prostriedky ktoré sú na účte, vrátane 8 000 eur, ktoré vybrala sú v jej výlučnom vlastníctve. nakoľko ich nadobudla darovaním od poručiteľa. Nakoľko boli

peňažné prostriedky nadobudnuté darom, nepatria do BSM. Pričom dar, ktorý dostala od poručiťľa žalobkyňa vysoko prevyšuje dar, ktorý dostala ona. Mala za to, že žalobkyňa neosvedčila skutočnosti odôvodňujúce nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na právach a v právom chránených záujmoch. Neosvedčila ani potrebu dočasnej úpravy pomerov. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a zamietol.

5. K odvolaniu žalovanej sa žalobkyňa vyjadrila podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 10.06.2021 a uviedla, že žalovaná v odvolaní nenamietala, že sporné peňažné prostriedky vybrala z účtu poručiťľa po jeho smrti. Popísala vzťah poručiťľa so žalovanou a uviedla, že po smrti poručiťľa mal žalovaná ako jediná dispozičné právo k účtu poručiťľa a po jeho smrti vybrala z jeho účtu sumu 8000 eur. I keď žalovaná predložila doklady o nákladoch vynaložených na pohreb, pomník a nájom hrobového miesta, tieto náklady nekonzultovala so žalobkyňou. Napriek uvedenému nie je však zrejším ako žalovaná použila sumu 4235,18 eur. Povinnosťou žalovanej bolo oznámiť banke úmrtie poručiťľa, pričom jej postavenie disponenta smrťou poručiťľa zaniklo. Manželstvo medzi žalovanou a poručiťľom vzniklo 29.02.2020 a zaniklo 02.01.2021 smrťou poručiťľa. Dňa 18.11.2020 predala žalované svoj byt na T. X F. Q. za kúpnu cenu 142 200 eur, z ktorých vyplatila realitnej kancelárii 42 66 eur, predajom tak získala sumu 137.934 eur, pričom kúpna cena bola žalovanej vyplatená v dvoch splátkach 19.11.2020 a 27.11.2020, teda za trvania manželstva. Do BSM tak patrí aj výnos z predaja uvedeného bytu. Mala za to, že žalovaná nemal súhlas poručiťľa s použitím majetku v BSM na kúpu sporného bytu. Prvá splátka kúpnej ceny za byt predstavovala sumu 39 640 eur nie 10 000 eur, pričom sumu 29 650 eur uhradil poručiťľ dňa 17.04.2020 zo svojho účtu. Pričom k darovaniu zo strany poručiťľa v prospech žalovanej malo dôjsť v auguste 2020 resp. v októbri 2020. Suma 15 000 eur bola tiež uhradená z účtu poručiťľa, a to dňa 01.12.2020. K úhrade celej kúpnej ceny za sporný byt došlo za trvania manželstva, v čase existencie BSM, pričom časť kúpnej ceny bola uhradená priamo z účtu poručiťľa. Žalovaná nadobudla sporný byt do výlučného vlastníctva len z dôvodu, že uviedla, že je slobodná. Za spornú považovala zmluvu o darovaní z 20.10.2020, ktorou mal poručiťľ darovať žalovanej sumu 130 000 eur. Ako i skutočnosť, že platby z účtu poručiťľa vo výške 29 650 eur zo dňa 17.04.2020, 40 000 eur zo dňa 04.11.2020 a 15 000 eur zo dňa 01.12.2020 neboli označené ako dar. Upriamila pozornosť aj na to, že notár pri osvedčovaní podpisu neosvedčoval aj pravdivosť skutočností uvádzaných v listine. Je presvedčená o tom, že v danom čase nebol poručiťľ plne spôsobilý na právne úkony, čo mieni preukázať znaleckým dokazovaním. Nie je zrejším ani prečo bola predmetom daru práve suma 130 000 eur. Ako bezpredmetnú označila argumentáciu žalovanej o kolácii, poukazujúc na ust. § 469 Občianskeho zákonníka. Keďže v súčasnosti orgány činné v trestnom konaní preverujú konanie žalovanej vo vzťahu k podpisu darovacej zmluvy, ako aj vo vzťahu k výberom hotovosti z účtu poručiťľa po jeho smrti. Čo sa týka darovania 1 rodinného domu poručiťľom žalobkyne uviedla, že táto darovacia zmluva bola podpísaná v prítomnosti žalovanej pred notárom v nemocnici, a nemal k nej žalované výhrady. V závere žiadal, aby súd vyžiadal od LEGART s.r.o. predloženie vyjadrenia, kedy poručiťľ s LEGART s.r.o., podpísal zmluvu o poskytovaní právnych služieb. Mala tak za to, že osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na jej právach nakoľko žalovaná zavádza, že sporný byt kúpila výlučne zo svojich finančných prostriedkov, zavádzala budúcich predávajúcich že je slobodná, zrejme použila časť prostriedkov z BSM na úhradu druhej časti kúpnej ceny bytu, primäla poručiťľa k podpisu spornej darovacej zmluvy, po smrti poručiťľa vybrala z účtu sumu 8 000 eur. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

6. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne uviedla, že poručiťľ jej udelil dispozičné oprávnenie k bežnému účtu. Ak je žalobkyňa toho názoru, že poručiťľ nebol spôsobilým a vedomým si svojho konanie, v takom prípade by bola neplatnou aj darovacia zmluva, ktorou bola obdarovaná žalobkyňa. Žalobkyne nič nebránilo v tom, aby podala návrh na obmedzenie spôsobilosti jej otca. Upriamila pozornosť na to, že finančné prostriedky získané z predaja jej bytu vo výlučnom vlastníctve nepatria do BSM. Mala za to, že žalobkyňa neosvedčila skutočnosti odôvodňujúce nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na jej právach a právom chránených záujmoch. Preukázala, že mala dispozičné právo k účtu poručiťľa ako i účel na aký finančné prostriedky použila, nejednala s cieľom obohatiť sa. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

7. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, vychádzajúc z ust. § 379, § 380, § 378 ods. 1 C.s.p., dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

8. Podľa ust. § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. b) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť (najmä), aby zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovu na súdu.

11. Podľa § 326 ods. 1, 2 C.s.p. v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Z uvedených citovaných ustanovení vyplýva, že možnosť nariadenia neodkladného opatrenia je stanovená v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Odvolací súd zdôrazňuje, že úspech strany, ktorá sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi sporovými stranami, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku) a súčasne vyžaduje, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej (dočasnej) úpravy. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybne. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je súčasne osvedčenie, že bez okamžitej úpravy pomerov, by bolo právo niektorej zo strán ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie meritórneho rozhodnutia, čo ale neoslabuje potrebu osvedčenia aspoň základných skutočností potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov.

13. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 C.s.p.. Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že účastníci nemusia byť vypočutí a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo právami uloží vždy len takým spôsobom, aby neprimerane nenarušil hospodárske funkcie strany, voči ktorej neodkladné opatrenie smeruje. Nariadenie neodkladného opatrenia je spravidla spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere. Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ. Význam toho, že pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, je podstatný v prípade odvolania proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd za základ svojho rozhodnutia vezme len skutkový stav a právne posúdenie, ktoré tu bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a nemôže prihliadnuť na zmeny právneho stavu veci.

14. V posudzovanej veci odvolací súd po zohľadnení obsahu spisu a pri rešpektovaní stavu existujúceho v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 329 ods.2 C.s.p.) konštatuje nespĺnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia. Procesné zabezpečenie úpravy pomerov neodkladným opatrením má vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, a to aj pokiaľ nejde o neodkladné opatrenie nariadené počas konania alebo pred nadväzujúcim konaním vo veci samej. Vychádzajúc z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, jeho doplnenia a príloh má odvolací súd za osvedčené, že žalobkyňa ako i žalovaná patria do prvej skupiny dedičov zo zákona (§ 473 ods. 1 Občianskeho zákonníka) po poručiteľovi I. J. T., S. R. XX.XX.XXXX, pričom žalobkyňa je dcérou poručiteľa a žalovaná bola manželkou poručiteľa. Možno tak súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, že medzi stranami je osvedčená existencia pravdepodobnosti hmotnoprávneho vzťahu. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd však dospel k záveru, že žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov (nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy) alebo obavu, že výkon rozhodnutia (exekúcia)

bude ohrozený. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (bod 17) vyplýva, že súd prvej inštancie osvedčenie dôvodnosti potreby úpravy pomerov medzi stranami neodkladným opatrením založil na tom, že nie je vylúčená existencia nároku žalobkyne a nariadeným neodkladným opatrením by sa znemožnili dispozičné úkony žalovanej s predmetným účtom. Zásadným je poukázať na to, že samotná žalobkyňa potrebu neodkladnej úpravy pomerov založila na tom, že by sa jej neúmerne sťažila nadobudnúť dedičstvo v zákonnom podiele po poručiťovi. Z obsahu spisu je zrejмым, že súdny komisár v dedičskom konaní vykonáva úkony, ktorými zisťuje majetok a dlhy poručiťovi (predbežné šetrenie). Pričom tak žalobkyňa ako i žalovaná sú zaradené do prvej dedičskej skupiny, každý z nich dedí rovným dielom. S ohľadom na uvedené nie je dôvodnou argumentácia žalobkyne, že konaním žalovanej by mohlo dôjsť k sťažiu nadobudnutia jej zákonného dedičského podielu, ktorý je podľa zákona patrí. Spornou je aj otázka preukázania obavy z ohrozenia exekúcie, keď podmienkou jej vykonania je exekučný titul, i s prihliadnutím na to, že dedičské konanie po poručiťovi je len v štádiu predbežného šetrenia. Ak mienila žalobkyňa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zabrániť žalovanej disponovať s účtom poručiťovi je nutné zdôrazniť, že v prebiehajúcom dedičskom konaní po poručiťovi je súdny komisár v zmysle ust. Civilného mimosporového poriadku oprávnený aj bez návrhu vykonať neodkladné úkony, najmä zabezpečiť dedičstvo, vykonať súpis na mieste samom, zveriť veci osobnej potreby manželovi poručiťovi alebo inému členovi domácnosti, postará sa o predaj vecí, ktoré nemožno uschovať bez nebezpečenstva škody alebo nepomerných nákladov, prípadne ustanoví správcu dedičstva alebo jeho časti. Pričom podľa ust. § 180 C.m.p. zabezpečenie vecí patriacich do dedičstva sa vykoná najmä ich uložením do úschovy u notára, ktorý koná ako súdny komisár, alebo uložením u uschovávateľa, alebo zapečatením v poručiťovom byte alebo na inom vhodnom mieste. Ak bol poručiť majiteľom bankového účtu alebo vkladnej knižky, môže súd v dedičskom konaní uznesením zakázať výplatu z bankového účtu alebo z vkladnej knižky. Odvolací súd má za to, že v takomto prípade žalobkyňou sledovaný účel, t.z. znemožniť žalovanej nakladať s prostriedkami na účte poručiťovi bolo možné dosiahnuť iným právnym inštitútom upraveným v C.m.p.. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala ohrozenie svojho nároku, či už subjektívne alebo objektívne, nestačuje len abstraktná (pravdepodobná) možnosť ohrozenia práv navrhovateľa. Chýbajúce osvedčenie ohrozenia práva navrhovateľa nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Odvolací súd na základe uvedeného odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým konanie končí (§ 262 ods.1 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).